

Список використаних джерел:

1. Шепітько В.Ю. Проблеми використання спеціальних знань крізь призму сучасного кримінального судочинства в Україні. *Судова експертиза*. 2014. № 1. С. 11–18.
2. Гончаренко В.Г. Спеціальні знання: генезис, предмет, рівні, форми використання в доказуванні. *Вісник Академії адвокатури України*. 2007. № 2 (9). С. 22–34.
3. Соколовский З.М. Понятие специальных знаний. *Криминалистика и судебная экспертиза*. 1969. Вып. 6. С. 20–25.
4. Лисиченко В.К., Циркаль В.В. Использование специальных знаний в следственной и судебной практике: учебн. пособие. К.: Изд-во Киев. ун-та, 1987. 100 с.
5. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Коршечко Вадим Анатолійович,

завідувач науково-дослідної лабораторії з проблем розвитку інформаційних технологій Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ДІАГНОСТИЧНИХ ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Державні стандарти України (ДСТУ) – існують з 1993 року, та представляють собою загальні правила, принципи або характеристики, які стосуються діяльності чи її результатів, розроблені відповідно до чинного законодавства України та затверджені уповноваженим органом. Для підвищення якісного рівня експертних висновків при проведенні діагностичних експертних досліджень нами рекомендується використовувати ДСТУ.

Слід зазначити, що хоча ДСТУ мають статус законів України і повинні бути у вільному доступі, фактично на офіційних сайтах вони не публікуються. Деякі ДСТУ можна знайти через пошук в Інтернеті, однак, повний перелік даних документів можна знайти тільки у комерційних організаціях та в компаніях які продають їх або надають послуги платного онлайн доступу. Ціна на такі послуги варіюється від 50 до 200 гривень за документ, хоча самі ДСТУ розробляються на державних підприємствах. Прикладом є "Український науково-дослідний інститут радіо і телебачення" який є розробником більше

ніж 500 ДСТУ. З їх переліком можна ознайомитись на офіційному сайті підприємства, але не можливо отримати зміст [1].

В процесі проведення експертних досліджень ДСТУ можуть використовуватись експертом в якості словника термінів (тезауруса), таблиці еталонів, методики конкретного виміру тощо. Законодавство України встановлює дуже велику кількість різноманітних ДСТУ, ТУ, технічних регламентів та інших нормативів, які встановлюють вимоги до якості товарів і послуг, процесів і методик їх перевірки. Тільки системний аналіз чинного законодавства дозволяє розібратися в тому, коли потрібно дотримуватися ДСТУ і які можуть бути наслідки їх недотримання, адже ДСТУ можуть бути як загальнообов'язковими, так і необов'язковими.

При проведенні діагностичних експертних досліджень одним з основних завдань є визначення технічного стану об'єкта дослідження. Технічний стан – стан, який характеризується в певний момент часу, за певних умов зовнішнього середовища значеннями параметрів, установлених технічною документацією на об'єкт. Кожен об'єкт дослідження при застосуванні за призначенням виконує закладений в ньому алгоритм функціонування. Також для будь-якого об'єкту задаються технічні вимоги яким він повинен відповідати. Проте в об'єкті можуть виникнути дефекти, які порушують вказану відповідність. Пошук зазначених дефектів, визначення причини їх виникнення і встановлення міри їх впливу на справність об'єкту і є перевіркою працездатності і правильності функціонування. Кожна окрема невідповідність в об'єкті дослідження технічним вимогам є дефектом. Відповідно до Закону «Про захист прав споживачів» будь-яка невідповідність товарів або послуг вимогам нормативних документів, до числа яких відносяться і ДСТУ, вважається її недоліком [2]. Виходячи із зазначеного вище визначення поняття «недолік», в разі будь-якої невідповідності послуги вимогам встановлених стандартів, вона може бути визнана експертом як незадовільна. Також, у зв'язку з тим, що кожна окрема невідповідність в об'єкті дослідження технічним вимогам є дефектом можемо дійти висновку, що поняття «недолік» у Законі «Про захист прав споживачів» повністю співпадає з поняттям «дефект». Тож кожна невідповідність об'єкту дослідження державним стандартам, виявлена в процесі експертного діагностичного дослідження, є дефектом, не залежно від того чи є ДСТУ загальнообов'язковим.

Використання експертами понять, термінів і визначень технічної діагностики, механіки тощо, методик конкретних вимірів та еталонних показників які містяться в ДСТУ при вирішенні діагностичних завдань в сукупності з науковими методами їх дослідження підвищують якісний рівень експертних висновків, надають їм високий науковий рівень та достатню обґрунтованість.

Виходячи з наведеного нами вважається за необхідне рекомендувати створення єдиного судово-експертного електронного

ресурсу, який містив би всі затверджені ДСТУ, та забезпечив безкоштовний доступ до нього всіх судових експертів. Це дозволить підвищити обґрунтованість і якісний рівень експертних висновків, та як наслідок підвищити їх доказове значення в суді.

Список використаних джерел:

1. Стандарти та нормативні документи, розроблені ДП «УНДІРТ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uniirt.ddns.net/drupal6/uk/stand_uniirt.

2. Про захист споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

Кофанов Андрій Віталійович,

професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Кофанова Олена Сергіївна,

доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ ШЛЯХОМ НАПРЯМКУ ПОСТРІЛУ ПРИ СТРІЛЬБІ З ПІСТОЛЕТІВ ТА РЕВОЛЬВЕРІВ ВИГОТОВЛЕНИХ ІЗ СИЛУМІНУ АБО ЦАМу

Відкладення сурми при стрільбі з газового пістолета надійно визначаються на дистанціях від «упору» до 40 см, характеризуються збільшенням площі при майже однаковій інтенсивності відкладення від «упору» до 20 см і зменшенням інтенсивності при майже однаковій площі при подальшому збільшенні дистанції стрільби. Одиначні сліди відкладення сурми спостерігаються на дистанціях до 140 см включно.

При стрільбі з газового револьвера відкладення сурми визначаються на дистанціях від «упору» до 20 см, характеризуються збільшенням площі при майже однаковій інтенсивності відкладення від «упору» до 10 см включно і різким зменшенням площі та інтенсивності при подальшому збільшенні відстані. На дистанції 50 см відкладення сурми відсутні, а на 60 і 100 см – незначні сліди [1].

Для зручності користування за даними створюємо діаграми граничних дистанцій (у сантиметрах) виявлення супутніх продуктів пострілу при стрільбі з газового пістолета «Rohm» 735 набоями Cal 35 GR VX і з газового револьвера «ME 900 SAM» набоями GFL.35 green [2].